

Juryrapport. Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs 2009.

De Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs is een tweejaarlijkse prijs die wordt uitgereikt door de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen. De winnaar van de Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs wordt namens ons land ingeschreven voor de Europese Dorpsvernieuwingsprijs die tweejaarlijks wordt georganiseerd door Arge, Wenen.

De jury van de Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs 2009 bestaat uit:

- Jo Althoff, Rabo-Nederland
- Driek van de Vondervoort, Burgemeester Bergeijk, ex-voorzitter LVKK.
- Erik Arkesteijn, projectadviseur KNHM
- Frans Meulenmeesters, namens Elsendorp, winnaar Dorpsvernieuwingsprijs 2007.

Deze editie van de Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs kende twaalf genomineerde dorpen. Tot de finale drongen, zoals tevoren vastgesteld, acht dorpen door, welke allen door de jury werden bezocht.

Vóór de finale vielen vier dorpen af. De bewoners van deze dorpen verdienen volgens de jury wel veel waardering voor hetgeen zij bereikten.

Wat te denken van Lellens, provincie Groningen, een dorp met ruim 60 inwoners dat haar eigen dorpshuis ontwierp en bouwde.....Waar een klein dorp groot in kan zijn!

En van Zijldijk, ook in Groningen waar goede plannen bestaan voor energieopwekking. De jury vond het nu nog te veel in het planstadium maar is zeer benieuwd naar de realisatie.

Vergelijkbaar is Hellouw, Gelderland. Prachtige plannen voor energieopwekking waarvan de opbrengsten terug in het dorp kunnen worden geïnvesteerd. Als het gerealiseerd is moeten ze over twee jaar echt terugkomen.....

Tot slot Twisk, waar bewoners een in september jl. geopend Dorpsservicepunt realiseerden met een grote hoeveelheid aan voorzieningen.

Blijven over de acht dorpen die hier aanwezig zijn.

Wij als jury beseffen dat we in ons werk in zekere zin een vergelijking moeten maken tussen appels en peren. Een dorp van 188 inwoners (Poppenwier) is iets anders en heeft andere mogelijkheden dan een dorp met 5000 inwoners als Kootwijkerbroek.

De jury is tijdens haar bezoeken aan de verschillende dorpen zeer onder de indruk geraakt van het enthousiasme en de inzet van de dorpsbewoners en van de kwaliteit van het werk dat zij hebben verricht. De jury wil met nadruk stellen dat alle acht finaledorpen grootse prestaties hebben geleverd. Zij wil niet achteraf de gastheer van vandaag, Elsendorp, desavoueren, maar stelt wel met grote tevredenheid vast dat de kwaliteit van de inzendingen, en dus de kwaliteit van wat u in uw dorp heeft gepresteerd, in de breedte een stuk hoger is dan in de editie van 2007.

Alvorens de winnaar bekend te maken, geven wij in alfabetische volgorde per dorp een karakteristiek:

Esbeek hebben wij ervaren als een dorp met een bloeiend verenigingsleven, waar de bewoners een sterke band met het dorp hebben. Het dorp geeft blijk van een lange termijn toekomstvisie en een brede kijk op dorpsontwikkeling. Vernieuwend is het oprichten van een coöperatie en de combinatie museum/ dorps-huiskamer. De bewoners komen op de jury over als gedreven, eigenzinnig en vastberaden. “Esbeek regelt het”.

Kootwijkerbroek, in het ‘beruchte’ MKZ-gebied van 2001, was voor de jury het toonbeeld van kracht en professionaliteit. Tegen de verdrinking (lees: gemeente) in, kozen zij voor een gedegen bedrijfsmatige aanpak waarin de vele kwaliteiten van de bewoners werden gemobiliseerd. Door grootschalige, deels zelf gefinancierde projecten werd een impuls gecreëerd voor economie en leefbaarheid. Prachtige resultaten zijn bereikt: Een bloeiend bedrijventerrein; een zorgcentrum en woningen voor ouderen; een Kulturhus.

In Meddo viel de jury de enorme betrokkenheid van de bewoners op. 93% van de gezinnen is lid van Algemeen Meddo’s Belang. In het dorp zijn zeer veel kleinschalige projecten van de grond gekomen; wordt weer gebouwd voor de jeugd en is veel vernieuwends gerealiseerd m.b.t. het buitengebied. Kerkepaden, schuilhutten, mogelijkheden met de paardenkoets de grens te overschrijden. De jury viel op dat er veel energie en eigenwijsheid is in het dorp en ook goede communicatie met de vele partners om projecten te realiseren.

Nieuwdorp, zo ervoer de jury, moet tegen een stroom in roeien; het dorp heeft het niet gemakkelijk gezien het industriële gebied in de directe omgeving. Het dorp pakt wel zijn kansen en krijgt veel voor elkaar. Heel knap vindt de jury de verbanden die met de verschillende activiteiten worden gelegd: het oorlogsverleden integreren in wandelroutes, recreatief bos en museum.

Poppenwier telt zoals eerder vermeld 188 inwoners. De jury is hier het meest onder de indruk van de geweldige betrokkenheid van de bewoners; iedereen doet mee met tomeloze inzet. In het dorp is sprake van een indrukwekkende dynamiek en de bouw van het Dorpshuis getuigt van een engagement dat je zelden ziet. Nieuwe bewoners worden snel opgenomen in het dorp; ook jongeren zetten zich in voor het dorp.

In Spoordonk vindt de jury, blinkt het concept van het Dorpscafé uit door zijn eenvoud. Op deze manier worden gelijkgestemden bij elkaar gebracht en zijn er mogelijkheden tot initiatieven voor nieuwe activiteiten en ontwikkelingen. Maximale inspraak/ betrokkenheid van bewoners is zo mogelijk. Het draagt elementen in zich van een nieuw soort netwerkorganisatie.

In Wijk aan Zee trof de jury een uit de as herrezen dorp. Bruisend van activiteiten, veelal op cultureel gebied. Tegen de verdrukking van Corus in, blijkt echter ook samenwerking mogelijk: Heel sterk in het bevechten van een eigen plek tegenover industriële ontwikkeling. Die niet alleen als bedreiging maar als kans tegemoet treden. Samenwerking als proces om nieuwe zaken te realiseren. De jury is getroffen door het voertuig cultuur als verbinding tussen bewoners.

Wat een gigantisch project kreeg Zuidermeer met haar nog geen 500 inwoners voor elkaar. De jury is onder de indruk van de samenwerking van bewoners en professionals en wat het resultaat daarvan is: De grote kerk behouden als middelpunt van het dorp; de karakteristieke elementen van het monumentale pand bewaren, evenals de kerkfunctie; het pand deels ombouwen tot dorpshuis. En daarmee voorwaarden scheppen voor het blijven bestaan van het verenigingsleven. Door de wijze van financiering is ook gedifferentieerde woningbouw (voor ouderen en starters) mogelijk geworden.

(U hoort) De jury is onder de indruk van uw betrokkenheid, inzet, enthousiasme, deskundigheid. Wij willen aan gemeentebestuurders mee geven: Geef bewoners de kans om hun kwaliteiten en energie aan te wenden! Geef ze het vertrouwen om hun verantwoordelijkheidsgevoel voor de leefbaarheid van het dorp, om te zetten in daden. Ze weten, willen en kunnen meer dan u denkt.

De jury heeft een winnaar aangewezen.

Het is het dorp waar naar het oordeel van de jury wordt gewerkt een nieuwe organisatievormen. Waar geen strakke dorpsorganisatie bestaat maar waar heel veel mensen zijn te activeren en te mobiliseren. Waar de jury geen bakstenen kreeg te zien maar mensen. Waar opvallend veel vrouwen en jongeren actief zijn. Waar in een tijd van Eurosceptis , met positieve eigenwijsheid juist contact werd gezocht met dorpen uit de nieuw tot de Europese Unie toetredende landen.

De Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs 2009 is toegekend aan.....Wijk aan Zee.